

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Kí Ni Bíbélì Sọ Nípa Rere Àti Búburú? — Ìpìlẹ̀ · Ìwé Mímọ́ KJV Pèlú Àwọn Nọmbà Strong

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Rere àti Búburú — Èkọ́ Bíbélì Ìpìlẹ̀

ỌRỌ̀ ÌṢÍ

Ohun méjì dúró níwájú olúkúlùkù eni tí n bẹ lábẹ ọrun: iyè àti rere ní ihà kan, ikú àti ibi ní ihà kejì. Olúwa fẹ kí àwọn èniyàn rẹ, nígbà tí wọn bá ti dàgbà dénú, fi imọlára wọn ẹ àṣà láti fi iyàtọ hàn láàrin méjèjì. Wo àwọn tí n ẹ ibi dádàdà, nítorí Ìwé Mímọ́ ti fi wọn hàn kedere. Wọn mọ bí a ẹ n ẹ ibi, ẹ̀gbẹ̀n wọn kò ní imọ bí a ẹ n ẹ rere. Wọn gbèrò ipalára ní mímọ́mọ́. Wọn fi bẹ̀ ẹ̀ wà títí ó fi di apá kan wọn, gégé bí awo ara wọn fúnra wọn. Ní iparí, wọn kò lè sùn àyàfi bí wọn bá ti ẹ ohun àtọ́. Níbo ni ọkàn bí ti bẹ̀ ti bẹ̀rẹ? Padà lọ sínú ọgbà náà. Níbi ni igi iyè dúró, àti níbi ni igi imọ rere àti ibi dúró, àti ọfin kan tí ó ẹ kedere. Ejò náà sọ pé ikú kì yóò dé, àti pé ojú wọn yóò là. Obìnrin náà rí i, ó mú un, ó jẹ ẹ, ó sì fún ọkọ rẹ; ojú àwọn méjèjì sì là ní tòótọ́. Ẹ̀gbẹ̀n imọ náà fún wọn ní ohun tí ó pọ̀ jù fún wọn láti gbé. Wọn mọ ohun tí í ẹ rere, ẹ̀gbẹ̀n wọn kò ní agbára láti ẹ ẹ. Wọn mọ ohun tí í ẹ ibi, ẹ̀gbẹ̀n wọn kò ní agbára láti dojúko ọ. Itijú dé, ibèrù sì dé, wọn sì fi ara sin kúrò lódò ojú Eni tí a dá wọn láti dúró níwájú rẹ. Láàrin iran diẹ, gbogbo ète tí a hùnmọ́ nínú ọkàn èniyàn di gbígbọ́n sí ibi ní gbogbo igbà, ó sì bà Olúwa nínú jẹ ní ọkàn rẹ. Ẹ̀gbẹ̀n nígbà tí idájọ́ ti kojá, ọkúnrin kan mọ pẹpẹ kan, Olúwa sì gbọ́ òórùn ẹbọ náà, ó sì sọ ilé rí kan ní ọkàn rẹ. Báwo ni Nọ́a ẹ mọ pé ẹbọ kan yóò dá ibi náà lóhùn? Pa ibèèrè yí mọ́ títí dé ọpin, nítorí a dáhùn rẹ ní igi m̀ràn, nípasẹ ẹbọ m̀ràn, lẹ́ẹkan soṣo fún gbogbo igbà. Ilé rí náà dúró sìnṣin: ẹnikẹni tí yóò tẹ́tí sí i yóò yè láílẹ̀wu, yóò sì sinmi kúrò lówó ibèrù ibi. Ẹ iwádú rẹ.

ÌBÈÈRÈ MÈTA TI ÌKÉKÓYỌ́ YÍ DÁHÙN:

1. Kí ni ohun méjì tí ó dúró níwájú èniyàn gbogbo lónií, àti irú ọkàn wo ni iwà búburú n dá?
2. Kín ni imọ rere àti búburú ẹ nínú ọkúnrin náà àti obìnrin náà, kíni sì ni ó dé tí wọn fi fi ara wọn pamọ kúrò níwájú Olúwa?
3. Nígbà tí gbogbo iléro ọkàn èniyàn jẹ búburú nikan ní gbogbo igbà, kíni ó dá lóhùn sí ibi náà, àti ta ni yóò sinmi kúrò nínú ibèrù ibi?

ỌRỌ PÀTÀKÌ NÍ GIRIIKÌ

“**ṣàyèwò**” — **G1253 diakrisis** — iyàtò mínmò, ìdájọ láàrin

iwádíí nàà lódìndì ní ọrọ kan: àwọn agbára ìmòlára tí a tò dàgbà láti fi ṣe iyàtò láàrin rere àti búburú (Héberù 5:14)

“**ìmò-ara**” — **G145 aistheterion** — agbara lati mò, ìmòlára

Ìfòyemò n dàgbà nípa lílò rẹ — awọn ìmò-inú gbòdò jẹ éékó-tò

“**Rere**” — **G2570 kalos** — rere, olóòótọ, oníyì

ire tí àgbàlagbà lè fi iyàtò mò

“**buburú**” — **G2556 kakos** — búburú, ẹni-búburú, apanilára

ibi tí ẹnikan tí ó ti dàgbà tán lè fi ọgbọn mò tí ó sì kọ ọ

“**ìgi**” — **G3586 xylon** — igi, igi (tree), ọpá

nípasẹ igi ni ìmò tí ó pọ̀ jù fún ẹniyàn láti gbé wá; lórí igi ni a gbé ẹṣẹ rẹ (1 Peter 2:24)

ỌRỌ KÍKÓ HÍBÍRÙ

“**buburú**” — **H7451 ra** — ibi, búburú, ìnira, ìpọ̀njú, ìṣẹ

ọrọ̀ gbogbo ikékọ́ nàà, tí a n gbé kalẹ̀ lẹ̀kọ̀ọkan sí ìdójúkọ rere nàà

“**Rere**” — **H2896 towb** — dara, dídùn, dáadáa

fi wa siwaju pẹlu iyè (Deuteronomy 30:15) — ohun tí Olúwa pè ní rere jẹ rere nítòótọ

“**mò**” — **H3045 yada** — mò, láti fiyèsí, láti fi ọgbọn mò

mímọ rere àti búburú — ọrọ̀ ejò nàà, àti ẹrù ọkùnrin

“**ìmò**” — **H1847 daath** — ìmò, ìfòyemò

orukọ igi nàà — igi ìmò rere àti búburú

“**bẹru**” — **H3372 yare** — lati bẹrù, láti wà nínú ìbẹrù; láti bọ̀wọ̀ fún

ẹsò àkọkọ ịṣàìgbọ̀ràn: Mo bẹrù, mo sì fi ara mi pamọ

“**wíwàníhìn-ín**” — **H6440 panim** — oju, ìrísí ojú

sisá pamọ kúrò níwájú rẹ̀ ní láti fi ara pamọ kúrò lójú rẹ̀

“**Ìgbékẹ̀lé**” — **H982 batach** — lati gbẹkẹle, lati ní ìgbékẹ̀lé, láti nímòlára àìléwu

idahun ti a fi dojuko ẹrù: nígbà tí ẹrù bá n bà mí, ẹmi óo gbékẹ̀lé ọ (Psalm 56:3)

“**ìpọ̀njú**” — **H6869 tsarah** — iyà, ìrora, ìpọ̀njú

ibi tóóró tí ibi n há ẹnikan sí (Òwe 1:27)

“**ìrora**” — **H6695 tsugah** — ìpọ̀njú, ìrora ọkàn

Ìdààmú ọtá lórí ọkàn (Owe 1:27)

“**Mò**” — **H3928 limmud** — kọ, lò

ibi tí a kọ títí ó fi dàbí awọ ara ẹni tikára rẹ̀ (Jeremáyà 13:23)

“**Èrò inú**” — **H3336 yetser** — irokò-inú, ète-ọkàn, ìpinnu

ohun tí Ọlọrun rí nínú ọkàn ẹniyàn kí ikún-omi tó dé, àti lẹyìn rẹ̀ (Genesis 6:5; 8:21)

ÀFÌKÀ ÌBÚDÙ

Heberu 5:14 Ṣùgbọn óúnjẹ líle wà fún àwọn tí ó dàgbà, àwọn ẹni nípa ìrírí, tí wọn n lo ọgbọn wọn láti fi iyàtò sààrin rere àti búburú. **[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G1253 diakrisis ■]**

[G145 aistheterion ■]

ÓÚNJẸ LÍLE = ÀWỌN TÍ Ó DÀGBÀ → ÀWỌN ẸNI NÍPA ÌRÍRÍ, TÍ WỌN N LO ỌGBỌN WỌN LÁTI FI YÌYÀTỌ SÁÀRÍN RERE ÀTI BÚBURÚ.

(Àwọn èrò tèmi tikára mi — èyí ni ilà gbogbo iwádíí yìi: rere àti búburú ni a dárúkọ pọ̀ nínú Ìwé Mímọ. Kí í ṣe pé kí ẹniyàn tò búburú, bí kò ṣe pé kí a fi èkọ kọ àwọn agbára ìmòyẹ láti fi lè ṣe iyàtò láàrin wọn kí a sì kọ ọ sílẹ. Ìwádíí yìi kọkọ wo

àwọn ènìyàn tí n ẹ̀ ẹ̀ búburú, lẹ́yìn náà ọgbà náà tí ìmọ̀ tí wọ́lé, lẹ́yìn náà pẹ̀pẹ̀ náà tí a tí dá idáhùn sí búburú náà.)

I. IYÈ ÀTI RERE, ÌKÚ ÀTI BÚBÚRÙ — ÀWỌN MÉJÌ TÍ A GBÉ KA IWÁJÚ RẸ

A. Deuteronomi 30:15 Wò ó mo gbé kalẹ síwájú u yín lónií, iyè àti àlàáfíà, ikú àti ìparun. [H7451 ra ■] [H2896 towb ■]

BÍ MO TI FI SÍ IWÁJÚ RẸ NÍ OJÓ YÍ: IYÈ + IRE → ÌKÚ + IBI.

(Àwọn èrò inú mi tikára mi — ibi, ra (H7451, ibi), ni a ní fi lòdì sí rere, towb (H2896, rere), léraléra jálẹ̀ jálẹ̀ nínú Ìwé Mímó. Wọn gbé àwọn méjèjì lélẹ̀ pèlú ara wọn kí ènìyàn lè kọ láti mọ̀ iyàtò láàrìn wọn, gégé bí a ẹ̀ pín ìmọ̀lẹ̀ kúrò nínú òkùnkùn.)

B. Mika 3:1 Nígbà náà, ni mo wí pé, “È gbọ, ẹyin olórí Jakọbu, ẹyin alákoósó ilé Israẹli. Njẹ ẹyin kò ha ni í gba òdodo bí. [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H3045 yada ■] (2) Ẹyin tí ó kóríra ire, tí ẹ̀ sì fẹ̀ràn ibi; ẹyin tí ẹ̀ fa awọ ẹran-ara àwọn ènìyàn mi ya kúrò lára wọn àti ẹran-ara wọn kúrò ní egungun wọn;

Ẹ̀JẸ̀ KÌÍ Ẹ̀ FÚN YÍN LÁTI MỌ̀ ÌDÁJÓ? → Ẹ̀YÍN TÍ Ẹ̀ KÓRÍRA RERE, TÍ Ẹ̀ SÌ NÍFẸ̀ BÍBÍ.

C. Òwe 1:24 Sùgbọn níwọn bí ẹ̀ ti kọ ipẹ̀ ní ìgbà tí mo pè kò sì sí ẹ̀ni tí ó kọ ibi ara sí mi gbà tí mo na ọwọ̀ sí wọn [H6695 tsuqah ■] [H6869 tsarah ■] (25) níwọn bí ẹ̀ ti kọ gbogbo ìmọ̀ràn mi, tí ẹ̀yin kò sì gba ìbáwí mi (26) Èmi pèlú yóò fi idààmú yín rẹ̀rìn-ín; èmi yóò ẹ̀fẹ̀ nígbà tí iyonu bá dé bá a yín. (27) Nígbà tí iyonu bá dé bá a yín bí ìjì lile, nígbà tí idààmú bá dé bá ọ bí ààjà, nígbà tí wàhálà àti ìbànújẹ ọkàn bá bò ọ mọ̀lẹ̀. (28) “Nígbà náà ni wọn yóò ké pè mí sùgbọn, èmi kò ní dáhùn; wọn yóò fi ara balẹ̀ wá mi sùgbọn wọn kì yóò rí mi.

MO TI PÈ, Ẹ̀YÍN SI KỌ → NIGBANA NI WỌN O PÈ, SUGBỌN N KÒ NI DÁHÙN.

(Àwọn èrò inú ọkàn mi — ipónjù, tsarah (H6869, ipónjù), wá láti orísun kan tí ó túmọ̀ sí hihá: ibi tí ó há, tí a há mọ̀ ti ọkàn kan tí a dó tí. Ìrora ọkàn, tsuqah (H6695, irora ọkàn), ni títẹ̀ mọ̀lẹ̀ tí idótì náà. Sínú òkùnkùn hihá yẹn ni Olúwa tí mú ìmọ̀lẹ̀ ìgbàlẹ̀ rẹ̀ wá, bí ènìyàn kan bá fẹ̀ tẹ̀tì sílẹ̀.)

D. Òwe 1:29 Níwọn bí wọn ti kóríra ìmọ̀ tí wọn sì kọ láti bèrù Olúwa. [H7451 ra ■] [H8085 shama ■] [H1847 daath ■] (30) Níwọn bí wọn kò ti gbà ìmọ̀ràn mi tí wọn sì kẹ̀gàn ìmọ̀ràn mi (31) wọn yóò jẹ̀ èrè ìṣẹ̀ ọwọ̀ wọn wọn yóò sì jẹ̀rè èso ètẹ̀ wọn ní kíkún. (32) Nítorí ìrínkurìn àwọn aláìmọ̀kan ni yóò pa wọn ikáwọ̀gbera aláìgbọ̀n ni yóò pa á run; (33) sùgbọn ẹ̀nikan tí ó bá fetí sí mi, yóò gbé láìléwu yóò sì wà nínú idẹ̀ra, láìsí ibèrù ipalára.”

AWỌN NÍTORÍ TÍ WỌN KÌ Í Ẹ̀ FẸ̀RÀN ÌMỌ̀ + WỌN KÒ SI YÀN ÌBÈRÙ OLUWA → SUGBỌN Ẹ̀NITI Ó BA GBỌRÀN YIO WÀ NI ÌFAYABALẸ̀, KÌ YIO SI BẸ̀RU IBI.

E. Isaiah 5:20 Ègbé ni fún àwọn tí n pe ibi ní rere, àti rere ní ibi, tí n fi òkùnkùn ẹ̀ ìmọ̀lẹ̀ àti ìmọ̀lẹ̀ ẹ̀ òkùnkùn, tí n fi ìkorò ẹ̀ adùn àti adùn ẹ̀ ìkorò. [H2896 towb ■] [H7451 ra ■]

ÈGBÉ = BÍBÍ TÍ N Ẹ̀ RERE + RERE TÍ N Ẹ̀ IBI → ÒKÙNKÙN TÍ N Ẹ̀ ÌMỌ̀LẸ̀.

II. AWỌN ỌKÙNRIN TÍ N Ẹ̀ IBI — ÀMÌ MẸ̀RIN, ÀTI ỌNÀ OLÙŞÒÒTỌ

A. Jeremiah 4:22 “Àṣiwèrè ni àwọn ènìyàn mi; wọn kò mọ̀ mí. Wọn jẹ̀ aláìgbọ̀n ọmọ; wọn sì jẹ̀ aláìlọ́ye. Wọn mọ̀ ibi ni ẹ̀ṣẹ; wọn kò mọ̀ bí a tí í ẹ̀ rere.” [H3045 yada ■]

MỌ̀ IBI NI Ẹ̀ṢẸ + WỌN KÒ MỌ̀ BÍ A TÍ Í Ẹ̀ RERE = WỌN KÒ MỌ̀ MÍ.

B. Òwe 24:8 Ẹ̀ni tí n pèti ibi ni a ó mọ̀ bí ènìyàn ibi. [H2803 chashab ■]

Ẹ̀NI TÍ Ó GBÈRO LÁTI Ẹ̀ IBI = ENIYAN ÌBÀJẸ̀.

C. Jeremiah 13:23 Njẹ̀ Etiopia le yí àwọ̀ rẹ̀ padà? Tàbí ẹ̀kùn lè yí àwọ̀ rẹ̀ padà? Bí ẹ̀yí kò ti lè rí bẹ̀ẹ̀ náà ni ẹ̀yin tí iwà búburú bá ti mọ̀ lára kò lè ẹ̀ rere. [H3928 limmud ■]

ÌWÀ BÚBURÚ TÍ Ó BÁ TI MỌ̀ LÁRA Ẹ̀NÌYÀN = ÀWỌ̀ ETIOPIA + ÀWỌ̀ Ẹ̀KÙN, TÍ KÒ LÈ YÍ PADÀ.

D. Òwe 4:14 Má ẹ̀ gbé ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ sí ojú ọ̀nà àwọn ènìyàn búburú tàbí kí o rìn ní ọ̀nà àwọn ẹ̀ni ibi.

[H7451 ra ■] (15) Yẹ̀ra fún un, má ẹ̀ rìn níbẹ̀; yàgò fún un kí o sì bá ọ̀nà tírẹ̀ lọ. (16) Nítorí wọn kò le sùn àyàfi tí wọn bá ẹ̀ ibi, wọn kò ní tòògbé àyàfi tí wọn bá gbé ẹ̀lómíràn şubú. (17) Wọn n jẹ̀ ọúnjẹ̀ iwà búburú wọn sì n mu wáinì iwà ikà.

MÁA WỌ INÚ RẸ + YIPADA KÚRÒ NÍNÚ RẸ → NÍTORÍ WỌN KÌÍ SUN, BÍKÒSÍ TÍ WỌN BA Ẹ̀ BÚRÚKÚ.

MO GBÓ ÌGBE RE + MO SI BÈRÙ. NÍTORÍ MO WÀ NÍHÒÒHÒ → MO SI FÌ ARA MI PAMÓ.

(Èrò tèmi ni — bẹ̀rù, yare (H3372, bẹ̀rù): ibẹ̀rù àkókó nínú gbogbo Ìwé Mímọ̀ tẹ̀lẹ̀ àìgbọ̀ràn àkókó. Ìbẹ̀rù wọ̀lé pẹ̀lú ìmọ̀ ibi.)

H. Saamu 56:3 Nígbà tí ẹ̀rù bà n bà mí, èmi o gbẹ̀kẹ̀lé ọ. **[H982 batach ■] [H3372 yare ■]** (4) Nínú Ọ̀lórùn èmi yóò máa yín ọ̀rọ̀ rẹ, nínú Ọ̀lórùn ni igbẹ̀kẹ̀lé mi; ẹ̀rù kì yóò bà mí kí ni ẹ̀ran-ara lẹ̀ ẹ̀sẹ̀ sí mí? **NÍGBÀ TÍ Ẹ̀RÙ BÀ N BÀ MÍ = ÈMI O GBẸ̀KẸ̀LẸ Ọ → Ẹ̀RÙ KÌ YÓÒ BÀ MÍ KÍ NI Ẹ̀RAN-ARA LẸ Ẹ̀SẸ̀ SÍ MÍ.**

I. Saamu 56:11 nínú Ọ̀lórùn ni igbẹ̀kẹ̀lé mi: ẹ̀rù kì yóò bà mí. Kí ni ènìyàn lẹ̀ ẹ̀sẹ̀ sí mí? **[H3372 yare ■] [H982 batach ■]**

IGBẸ̀KẸ̀LẸ TỌ SÍ Ọ̀LÓRÙN = Ẹ̀RÙ KÌ YÓÒ BÀ MÍ. KÍ NI Ẹ̀NÌYÀN LẸ Ẹ̀SẸ̀ SÍ MÍ?

(Èrò inú mi tikára mi — jẹ́ kí n gbé ilà méjì tí ó wà nínú Sààmù kan náà kẹ̀gbẹ̀ ara wọn. Ní àkókó: "ní igbà tí mo bá bẹ̀rù, èmi yóò gbẹ̀kẹ̀lé ọ." Síwájú sí i: "n kì yóò bẹ̀rù." Igbèkẹ̀lé dúró láàrin méjèjì náà — ifẹ̀-inú tí a fi bo ẹ̀rù mọ̀lẹ̀, láti dáàbò bo ọkàn. Èyí ni idáhùn sí ọ̀rọ̀ Adámù náà pé, "mo bẹ̀rù, mo sì fi ara mi pamọ̀": kì í ẹ̀sẹ̀ láti fi ara pamọ̀ kúrò ní ọ̀dọ̀ Olúwa, bí kò ẹ̀sẹ̀ láti gbẹ̀kẹ̀lé ọ̀rọ̀ náà.)

J. Gẹ̀ṣẹ̀sì 3:22 Olúwa Ọ̀lórùn sì wí pé, “Ọ̀kùnrin náà ti dàbí ọkàn lára wa, ó mọ̀ rere àti búburú. A kò gbọ̀dọ̀ jẹ́ kí ó na ọ̀wọ̀ rẹ́ kí ó mú lára èso igi iyé kí ó sì jẹ́, kí ó sì wà láààyè títi láéláé.” **[H3045 yada ■]** (23) Nítorí náà, Olúwa Ọ̀lórùn lé e kúrò nínú ogbà Edeni láti lọ máa ro ilẹ̀ nínú èyí tí a ti mú un jáde wá. (24) Lẹ́yìn tí ó ti lé ènìyàn jáde tán, ó fi àwọn kẹ́rúbù àti idà iná tí ó n kọ̀ mọ̀nà mọ̀nà síwájú àti sẹ́yìn láti sọ ọ̀nà tí ó lọ sí ibi igi iyé, ní ihà ilà-oòrùn ogbà Edeni.

Ọ̀KÙNRIN NÁÀ TI DÀBÍ ỌKAN LÁRA WA, Ó MỌ̀ REREÀTI BÚBÚRÚ → LẸ E JADE + IDÀ TÍ N TAN INA, LÁTI SỌ ỌNÀ IGI IYẸ.

(Ìrònú tèmi fúnra mi — ohun kan nínú ìmọ̀ rere àti búburú fún ènìyàn ju bí ó ti lé gbé. Ìmọ̀ rẹ́ ré kọ́já agbára rẹ́. Ó lẹ̀ mọ̀ ohun rere nísinsinyí, sùgbọ̀n kò lẹ̀ ẹ̀sẹ̀ é. Ó lẹ̀ mọ̀ ohun búburú, sùgbọ̀n kò lẹ̀ dúró lòdì sí i. Idà náà sì n sọ ọ̀nà igi iyé, kí ó má bàa jẹ́ nínú rẹ́ kí ó sì yè títi láé nínú ipò ibàjẹ́ náà.)

K. Gẹ̀ṣẹ̀sì 6:5 Olúwa sì rí bí iwà búburú ènìyàn ti n gbilẹ̀ si, àti pé gbogbo èrò inú rẹ́ kíkì ibi ni, ní igbà gbogbo. **[H6087 atsab ■] [H7451 ra ■] [H3336 yetser ■]** (6) Inú Olúwa sì bàjẹ́ gidigidi nítorí pé ó dá ènìyàn sí ayé, ọkàn rẹ́ sì gbogbẹ́.

ETÍ INÚ RẸ TI Ó FI NRO ỌKAN RẸ = BUKÁTÀ NÍKAN LÁ TI Ó RÍ NÍNÚ RẸ NÍGBÀ GBÍGBÀ → ÓRÍ SÌ BÁJẸ NÍNÚ ỌKAN RẸ.

(Èrò-inú mi tikára mi — yetser (H3336, èrò tí a dá) jẹ́ ohun tí a dá: àwọn ète àti ifẹ̀-ọkàn tí a dá nínú ọkàn. Ọ̀lórùn rí iwà búburú, tí í ẹ̀sẹ̀ èso ibi. Ibi náà wá láti inú àwọn ète tí a dá nínú ọkàn. Ó sì bà á nínú jẹ́ ní ọkàn rẹ́. Àní nísinsin yìí, nígbà tí a bá bà Ẹ̀mí Mímọ̀ nínú jẹ́, ó jẹ́ nítorí pé àwọn èrò búburú, ifẹ̀-ọkàn, àti ète ni a fi pamọ̀ sí inú.)

L. Gẹ̀ṣẹ̀sì 8:20 Noa sì mọ̀ pẹ̀pẹ́ fún Olúwa, ó sì mú lára àwọn ẹ̀ran tí ó mọ̀ àti ẹ̀yẹ́ tí ó mọ̀, ó sì fi rú ẹ̀bọ̀ sísun lórí pẹ̀pẹ́. **[H7451 ra ■] [H3336 yetser ■] [H7381 reyach ■] [H5207 nichoach ■] [H5930 olah ■]** (21) Olúwa sì gbọ̀ oòrùn dídùn; ó sì wí ní ọkàn rẹ́ pé, “Èmi kì yóò tún fi ilẹ̀ ré nítorí ènìyàn mọ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé gbogbo èrò inú rẹ́ jẹ́ ibi láti igbà èwe rẹ́ wá, èmi kì yóò pa gbogbo ohun aláàyè run mọ̀ láé, bí mo ti ẹ̀sẹ̀. (22) “Níwọ̀n igbà tí ayé bá sì wà, igbà ọ̀gbìn àti igbà ikòrẹ́ igbà ọ̀tútù àti igbà oorú, igbà ẹ̀ẹ̀rùn àti igbà ọ̀jò, igbà ọ̀sán àti igbà ọ̀ru, yóò wà títi láé.”

NOA FI RÚ Ẹ̀BỌ SÍSUN → OLÚWA SÌ GBỌ OÒRÙN DÍDÙN → ÈMI KÌ YÓÒ SÌ FI ILẸ RÉ MỌ MỌ.

(Àwọn irònú tèmi fúnra mi — ibèèrè kan tí ó yẹ́ kí a wádù: báwo ni Noa ẹ̀sẹ̀ mọ̀ láti rú ẹ̀bọ̀? Ó gbọ̀ ohùn kan bí? Ẹ̀bọ̀ náà ní í ẹ̀sẹ̀ pẹ̀lú ibi náà bí? Ọkàn ènìyàn sì burú láti igbà èwe rẹ́ wá. Síbẹ́ nígbà tí a rú ẹ̀bọ̀ sísun náà, Olúwa sọ̀rọ̀ àlàáfíà sínú ọkàn rẹ́, bí ẹ̀nìpẹ́ ẹ̀bọ̀ nikan ni yóò dá ibi náà lóhùn, nítorí iná náà jó ọ̀rẹ́ náà run pátápátá. Fi ibèèrè náà pamọ̀ sí ọkàn rẹ́. Ìwé Mímọ̀ dahùn rẹ́ ní igi mùràn.)

PÍPÍTÀN

Òwe 1:33 sùgbọ̀n ẹ̀nikan tí ó bá fetí sí mi, yóò gbé láilẹ̀wu yóò sì wà nínú idẹ̀ra, láìsì ibẹ̀rù ipalára.” **[H7451 ra ■] [H8085 shama ■]**

Ẹ̀NÌYÀN TÍ Ó BA GBỌ = YÓÒ MA GBÉ NÍNÚ AILÉWU + YÓÒ SÌ WÀ NÍ ÌFỌKÀNBALẸ LÁÌ SÍ ÌBẸ̀RÙ IBI.

1 Peteru 2:24 Ẹ̀ni tí ọ̀un tikára rẹ́ fi ara rẹ́ ru ẹ̀sẹ́ wa lórí igi àgbélẹ̀bùú, pé kí àwa lẹ̀ di òkú sí ẹ̀sẹ́, kí a sì di ààyè sí òdodo, nípa ìjìyà ẹ̀ni tí ó mú yín láradá. **[G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]**

Ọ̀UN TÌKÁRA RẸ FI ARA RẸ RU Ẹ̀SẸ WA LÓRÍ IGI ÀGBÉLẸ̀BÙÚ → DI ÒKÚ SÍ Ẹ̀SẸ, KI A SÌ DI ÀÀYẸ SÍ ÒDODO + NÍPA ÌJÌYÀ Ẹ̀NI TÍ Ó MÚ YÍN LÁRADÁ.

(Àwọn èrò inú mi tikára mi — idáhùn sí ibèèrè pepẹ Nóa wà nínín-ín. Nípasẹ igi ni imọ ibi ti wá. Lórí igi ni a ti gbé ibi náà kúrò. Ẹbọ tí Nóa nawọ dé bá, Ọlórún fúnra rẹ pèsè: fúnra rẹ, ara rẹ fúnra rẹ, ọrẹ kan soṣo. Ẹnikẹni tí ó bá tẹ́tí sílẹ̀ yóò sinmi kúrò nínú ibèrù ibi, nítorí a ti dá ibi náà lóhùn.)

ÀDÁYÈWÒ ÌDÁNRAWÒ

1. **Diutarónómì 30:15** — Wò ó mo gbé kalẹ síwájú u yín lóníí:
  - a) ibùkún àti égún nìkan
  - Ìyè àti rere, ikú àti iparun
  - c) òfin àti àṣẹ náà
2. **Gẹ́nẹ́sìsì 2:16-17** — Ìwọ lè jẹ lára èyíkéyíí èso àwọn igi inú ogbà; sùgbọ́n bí kò ẹ:
  - a) igi ìyè
  - b) gbogbo igi tí ó dùn wò
  - igi imọ rere àti búburú
3. **Òwè 1:33** — Ta ni yóò gbé láílẹ̀wu, tí yóò sì wà nínú idẹ̀ra, láísí ibèrù ipalára?
  - Sùgbọ́n ẹnikan tí ó bá fetí sí mi
  - b) àwọn tí ń wá mi ní kùtùkùtù
  - c) awọn ọpẹ, nínú irọ̀rùn wọn
4. **Jeremiah 13:23** — Àwọn tí iwà búburú ti mọ lára lè ẹ rere, ní kété tí:
  - a) a kọ wọn láti máa ẹ rere
  - b) Etiopia le yí àwọ rẹ padà, àti ẹkùn le yí àwọ rẹ padà
  - c) aṣọ isàlẹ wọn ni a ti tú sí gbangba
5. **Genesis 3:8** — Ọkùnrin náà àti aya rẹ fi ara pamọ kúrò níwájú:
  - a) níwájú Olúwa Ọlórún, sí àárín àwọn igi
  - b) idà iná ní ihà ilà oòrùn ogbà náà
  - c) ohùn ejò náà
6. **Genesi 3:22-24** — Kí ló dé tí ó fi lé èniyàn jáde kúrò nínú ogbà náà?
  - a) kí ó má bàa tún jẹ nínú igi imọ ire àti búburú
  - b) nítorí pé ejò náà ibá wà nínú ogbà náà síbẹ
  - c) kí ó má bàa mú lára èso igi ìyè, kí ó sì jẹ, kí ó sì wà láààyè tí tí láléalé
7. **Gẹ́nẹ́sìsì 8:21** — Nígbà tí Olúwa gbọ oòrùn dídùn, ó wí pé èrò inú èniyàn jẹ:
  - a) ibàjẹ nìkan soṣo nígbà gbogbo
  - b) ibi láti igbà èwe rẹ wá
  - c) yípadà láti ẹ rere

KÍÍ TÍ ÌDÁHÙN: 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-a, 6-c, 7-b

BAWO NI ẸKỌ YII Ẹ PIN SÍ AWỌN ẸYA

→ BÍ ÒJÍJÍ Ẹ MÚ ÌMỌLẸ WÁ: IGI ÌYÈ DÚRÓ NÍ ÀÁRÍN (GẚNẚSISI 2:9) → ẚNIKẚNI TÍ Ó BÁ ẚẚGUN, ÈMI YÓÒ FÚN UN LÁTI Jẚ NÍNÚ IGI ÌYÈ (ÌFIHÀN 2:7). IGI TÍ IDÀ NÚ ẚỌ NI A ẚÍ PADÀ NÍNÚ KRISTI.

BÍ ÀWỌN ỌRỌ ẚẚ PÀTÀKÌ: ỌÓRÚN DÍDÚN ỌRẚ NOA (GENESIS 8:21) → KRISTI TI FI ARA Rẚ FÚN ỌLỌRUN, ẚBỌ ÀTI ÌRÚBỌ, Gẚẚẚ BÍ ỌÓRÚN DÍDÚN (EFESU 5:2). ỌÓRÚN TÍ NOA FI RÚ ỌRẚ, ỌMỌ NÁÀ MÚ UN ẚẚ.

BÍ EYÍ ẚ KAN Ọ: WỌN FI ARA WỌN PAMỌ KÚRỌ NÍWÁJÚ, KÚRỌ LÓJÚ OLÚWA (GENESIS 3:8), ẚÚGBỌN ÀWỌN ỌLÓKÀN FUNFUN NI YÓÒ RÍ ỌLỌRUN (MATTEU 5:8), ÀTI ÀWỌN ÌRÁNẚẚ Rẚ NI YÓÒ RÍ OJÚ Rẚ (ÌẚÍPAYÁ 22:4). ÌBẚRÚ NI Ó FI OJÚ PAMỌ. ÌGBẚKẚLẚ NI Ó MÚ UN PADÀ (SAAMU 56:11).

→ BÍ ÈYÍ ẚ KAN ỌKÀN-ÀYÀ: GBOGBO ÈRỌ INÚ ỌKÀN Rẚ Jẚ BÚBURÚ NÍKAN (GENESIS 6:5) → ỌRỌ ỌLÓRUN SÌ NÚ PÍN ÈRỌ ÀTI ÌPINNU ỌKÀN NÍYÀ (HEBERU 4:12). OHUN TÍ Ó BÀ Á NÍNÚ Jẚ NÍGBÀ NÁÀ, NI ỌRỌ NÁÀ NÚ WÁDÍÍ NÍSINSÌNYÍ.

OHUN TÍ ÈYÍ TÚMỌ SÍ FÚN ÀÌNÍPÈKUN: ÌMỌ TÍ Ó KOJÁ AGBÁRA ÈNÌYÀN NÌ A DÁ SÍ I PÈLÚ ÌMỌLÁRA TÍ A FÌ ŠE ÀŠÀ LÁTI FÌ MỌ OHUN RERE ÀTI OHUN BÚBURÚ (HEBREWS 5:14), ẸNIKẸNÌ TÍ Ó BÁ SÌ GBỌRÀN A SINMI KÚRÒ NÍNÚ ÌBẸRÙ IBI (PROVERBS 1:33). ÌBẸRÙ TÍ Ó WỌ INÚ ỌGBÀ NÁÀ WÁ TI DÁKẸ NÍNÚ ỌKÀN TÍ N ỌGBỌRÀN.

KINI O GBỌDỌ ŠE KÍ O LÈ NÌ ÌGBÀLÀ?

Wo ẹkọ Bíbélì wa — "Kí Nì Mo Gbọdọ Še Kí N Bàà Rí Ìgbàlà"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Yoruba Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.
Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).
Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).
Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).
© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).